

OKUL ÖNCESİ ÖĞRETMEN ADAYLARININ DRAMA EĞİTİMİ YETERLİLİK DÜZEYLERİNİN BELİRLENMESİ

Öğr. Gör. Tarkan YAZICI

Dicle Üniversitesi Devlet Konservatuvarı Ses Eğitimi Bölümü,
tarkan.yazici@dicle.edu.tr

Özlem DEMİROĞLU

Dicle Üniversitesi Devlet Konservatuvarı Türk Halk Oyunu Bölümü,
ozlemharam@hotmail.com

ÖZET

Bu araştırma; okul öncesi öğretmen adaylarının “eğitimde drama” ile ilgili görüş ve nitelik düzeylerinin belirlenmesi amacıyla 2012-2013 eğitim/öğretim döneminde Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Okul Öncesi Öğretmenliği Anabilim Dalı 2. sınıfta eğitim görmekte olan 60 öğrenciyle gerçekleştirilmiş; her geçen gün önemi daha çok artan dramanın, okul öncesi çocukları açısından faydaları ve gerekliliği üzerine yapılmış bir çalışmadır. Çalışmanın amacı da; okul öncesi öğretmen adaylarının drama eğitimi yeterlilik ve gerekli bulma düzeylerinin araştırılmasıdır. Araştırma boyunca nicel araştırma modeli kullanılırken, araştırma yöntemi olarak survey (tarama); veri toplama aracı olarak da; çalışmaya katılan okul öncesi öğretmen adaylarının kişisel bilgileri, drama dersinin uygulanmasına ilişkin görüşleri, drama dersine ilişkin yeterlilikleri ve gerekli bulma düzeylerini kapsayan “Drama Yeterlilik Anketi” kullanılmıştır.

Araştırma sonucunda; drama dersini veren öğretim elemanlarının drama konusunda kısmen yeterli oldukları, drama dersinin öğretim programında yer alması gerektiği, drama dersinin kredisi ve ders süresinin aynı şekilde devam etmesi gerektiği ortaya çıkmıştır. Ayrıca, okul öncesinde drama dersinin; drama öğretmeni, tiyatro eğitimi almış kişiler ya da okul öncesi eğitiminde yetişmiş öğretim elemanları tarafından verilmesi gerektiği belirtilmiştir. Drama derslerinin de; fiziksel mekan yetersizliği, araç/gereç temini eksikliği gibi olumsuz şartlar altında uygulandığı ortaya çıkmıştır.

Anahtar Kelimeler: Okul Öncesi, Öğretmen Adayı, Drama Eğitimi.

IDENTIFICATION OF PRE-SCHOOL PRE-SERVICE TEACHERS’ PROFICIENCY LEVELS OF DRAMA EDUCATION

ABSTRACT

This research was carried out to identify pre-school pre-service teachers’ proficiency levels of drama education and their opinions about “drama in education” in 2012-2013. The data was collected from 60 sophomore pre-service teachers studying at Ziya Gökalp Education Faculty at Dicle University. The study mainly focuses on the key role of drama in educating pre-school children. It investigates how necessary these teachers find drama education and to what extent they are competent in it. This qualitative research study employed a Drama Proficiency Survey that includes the

www.e-dusbed.com

Düşbed, Yıl 5, Sayı 10, Kasım 2013

Tarkan YAZICI, Özlem DEMİROĞLU

demographic information and their opinions about the application of the drama courses, their proficiency levels and the extent to which they find it necessary. It was found that the drama courses were given under unfavorable conditions such as physical inadequacy and lack of equipment.

The study concludes that the lectures teaching drama courses are partially proficient, that drama lesson should continue to exist in the program, and that the credits and duration of the drama courses should be sustained. In addition, the course at the pre-school department should be given by the lecturers who were trained in theatre departments or in pre-school education departments.

Anahtar Kelimeler: Pre-school, Teacher Candidate, Drama Education.

1. GİRİŞ

Okul öncesi eğitimi; 4-6 yaş arasındaki çocukların gelişimlerine uygun, onlara çeşitli uyarıcı çevre olanakları sağlayan, onların bedensel, zihinsel, duygusal ve sosyal gelişimlerini destekleyerek ilköğretime hazırlayan bir eğitim sürecidir. Çocukların zihinsel gelişimi bu yaş aralığında çok hızlı gelişmektedir. Bu gelişimlerin, çocuğun ilerideki yaşamındaki etkileri dikkate alındığında, okul öncesi dönemi drama etkinlikleri önem kazanmaktadır.

Aral vd. (2003: 150); dramayı, bir lider (öğretmen) tarafından yönetilen, çocukların hayal etmelerine, bunları canlandırmalarına, gerçek ya da hayal ürünü yaşantılarını yansıtma olanağı olanak tanıyan özel bir öğrenme etkinliği olarak tanımlamıştır. Drama; oyunsu özelliğinden dolayı yaratıcılık sürecine uygun olarak eğitimde kullanılmaktadır. Aktif katılımı gerektirmesi nedeniyle, drama çocuğun duygusal, zihinsel ve sosyal gelişimine katkıda bulunan bir sanat alanı olarak kabul edilmektedir.

Ancak bu dönem çocukların ve okul öncesi dönemin özelliklerini bilmeyen kişilerin, çocuklarla yapacakları drama çalışmaları çocukların gelişimlerini desteklemek yerine onlara zarar verebilmektedir. Bu nedenle okul öncesi dönemi çocukları ile çalışan drama öğretmenlerinin, çocukların özellikleri, etkinliklerin planlanması ve uygulanması ile ilgili konularda bilgi sahibi olması gerekmektedir.

Drama; öğrencinin yaratıcılık ve estetik gelişimi, sosyal gelişim ve birlikte çalışma yeteneği, iletişim becerilerinin gelişimi, kendini tanıması, kendine güven duyma ve karar verme becerisi kazanması, sözcük dağarcığını geliştirme yoluyla dil ve iletişim becerileri kazanması, duygularını ve düşüncelerini geliştirmesi, empati kurması yönünde önemli işlevlere sahiptir. Bu nedenle, bu eğitimi verecek kişinin niteliği önem kazanmaktadır (Ömeroğlu ve diğerleri, 2010: 75-80). Çünkü drama etkinliği; ödül veya cezanın olmadığı, insana ve bireysel farklılıklara saygının esas olduğu, sonuca değil sürece yönelik olan ve hayat boyu yararlanılabilecek bir alandır (Çalışkan ve Karadağ, 2005: 104-107). Ayrıca drama etkinliği, çocukların yaşadıkları, gözlemledikleri üzerinde düşünmelerini sağlamaktadır. Böylece çocuklar, yaşadıklarını, yaptıklarını, gördüklerini yeniden gözden geçirme, anlamlandırma alışkanlığı kazanabilmektedir (Öztürk, 2011: 76).

Morgül (1995: 9-12)'e göre; yaratıcı dramada, içine kapanık çocukların arkadaşlarıyla kaynaştığı ve oyuna katıldığı anlar keyifle yaşanmaktadır. Kendini ifade edebilen çocuk, rahatlamakta ve çevresiyle sağlıklı ilişkiler kurmaktadır. İlerde ortaya çıkabilecek ruhsal bozuklukların çocuk yaşta önlenmesi bu yolla

OKUL ÖNCESİ ÖĞRETMEN ADAYLARININ DRAMA EĞİTİMİ YETERLİLİK DÜZEYLERİNİN BELİRLENMESİ

mümkün olmaktadır. Dramanın bu iyileştirici özelliği ona önemli bir işlev kazandırarak, okul öncesi eğitiminde en uygun yöntem olarak kullanılmasını bir gereklilik olarak ortaya koymaktadır.

Çünkü drama; mümkün olduğunca esnek olmakla birlikte, temel kuralları önceden ve dışarıdan belirlenmiş bir grupta yaşanan, yetişkin bir lider tarafından yönlendirilen ya da en azından başlatılan ve çocuklar tarafından bir grup oyunu gibi algılanabilen etkinlikler bütünüdür. Diğer bir açıdan, eğitsel drama; önceden belirlenmiş açık ve net eğitim amaçları olan, tüm çocukların kendi öğretmenleri ile birlikte daha çok büyük motor hareketleri ile yaptıkları, ifade etmeye, rol oynamaya, canlandırmaya ve tartışmaya dayalı grup etkinlikleridir (Gürol, 2002: 30-32). Yaratıcı drama, anlatımın eylemle gerçekleştirildiği anların oluşturduğu süreçlerdir. Yinelemek gerekirse yaratıcı drama; devinimi, davranmayı, eylemi ve oyunculuğu ifade eder (Cömertpay, 2006: 41-42).

Ulutaş (2011: 238)'da; demokrasi eğitimine destek veren, öğrencinin bilişsel, duyuşsal ve devinimsel gelişimine katkı sağlayan, problem çözme yeteneğinin gelişmesine yardımcı olan ve özel niteliklere sahip çocukların (zihinsel engelli, bedensel engelli, duygusal bozukluğu olan çocuklar) eğitilmesinde önemli katkılar sağladığını belirtmektedir.

Yeteneği, zekası ya da kişiliği bakımından birbirlerinden farklı olan öğrencilerin eğitiminde en önemli görevin, mesleki yeterliliği yüksek öğretmenlere düşmekte olduğu (Yazıcı, 2012: 191) düşünüldüğünde; "Okul Öncesi Öğretmen Adaylarının Drama Eğitimi Yeterlilik Düzeyleri", en önemli eğitim çağı olan okul öncesi eğitiminde ayrı bir önem taşımaktadır.

Çünkü okul öncesi dönemi drama etkinlikleri son yıllarda önemi artan bir konudur. Ülkemizde 1998-1999 yıllarında 4. sınıf ile 8. sınıflarda seçmeli ders olarak programa yerleştirilmiştir. Dersin seçmeli olmasına rağmen öğretmenler tarafından bilinmemesi bu yöntemin kullanılmamasına neden olmuştur. Son yıllarda eğitim fakültelerinde programlar yenilenirken okul öncesi programlarında dramaya da yer verilmeye başlanmıştır. Ayrıca MEB, son yıllarda okul öncesi öğretmenlerine yönelik drama kursları düzenlemeye başlamıştır. Fakat bu tür girişimler yeni olmakla birlikte, yeterli görülmemektedir. Çünkü drama eğitimi uzmanlık alanı gerektiren bir alandır. Çok iyi bilinip uygulanmadığında yararından çok zararları görülebilmektedir. Dolayısıyla, hem eğitimi hem de uygulaması zor olan ve okul öncesinde önemli bir yere sahip olan dramanın uygulanması ve drama dersine ilişkin öğretmen adaylarının görüşleri, bilgi ve beceri düzeyleri önem kazanmaktadır. Öğretmenlerin başarılı olabilmesi ve mesleklerine ilişkin çalışmalarını kaliteleri yapabilmeleri için, işten aldıkları doyum önemlidir (Kılıç ve Yazıcı, 2012: 183).

Çalışma konusu ile ilgili yapılmış araştırmalarda da dramanın önemini ve gerekliliğini ifade eden şu sonuçlar elde edilmiştir:

Tarkan YAZICI, Özlem DEMİROĞLU

• Tanrıverdi (2012) tarafından yapılan bir araştırmada; yaratıcı drama yöntemi uygulanarak verilen çevre eğitiminin, programda yer verilen etkinliklere göre uygulanan çevre eğitime oranla okul öncesinde çevresel farkındalığı önemli ölçüde artırdığı; bunun yanı sıra yapılan uygulamalarda, çocukların doğayla iç içe olduğunda ilgilerinin, meraklarının ve farkındalıklarının daha da arttığı; yaratıcı drama yöntemi ile aynı zamanda çocukların yaparak ve yaşayarak öğrenme fırsatı bulabildiği içinde farkındalık düzeylerinin arttığı; uygulamaların gerçekleştiği süreçte, öğrencilerin süreçte etkin olarak rol aldıkları, özgün ürünler oluşturdukları, mutlu oldukları, kendilerine güven duygularını geliştirdikleri ve diğer drama etkinliklerini merakla bekledikleri tespit edilmiştir.

• Sedef (2012)'in çalışma sonuçlarında; yaratıcı drama yöntemine dair etkinliklerle öğrenim gören deney grubu öğrencilerinin, bilimsel süreç becerileri, bilimsel yaratıcılık ve özdüzenleme testinden aldıkları puanların ortalamasının, programdaki öğretim yöntemi ile öğrenim gören kontrol grubu ortalamasından yüksek çıktığı saptanmıştır.

• Yıldırım (2011)'in araştırmasında; çalışma grubunun drama dersinden aldıkları nota göre yaratıcı drama dersine yönelik tutumları incelenmiş ve okul öncesi eğitimi öğretmen adaylarının yaratıcı drama dersine yönelik tutumlarına drama dersinden aldıkları notun etki ettiği sonucuna ulaşılmıştır.

• Akoğuz (2002)'ün elde ettiği bulgular; yaratıcı dramanın, tüm deneklerde deney başlangıcında yapılan gözleme göre deney bitiminde, iletişim becerilerinin geliştirilmesinde anlamlı bir değişiklik yaptığı yönündedir.

• Cömertpay (2006)'ın çalışmasında; dil edinimine yönelik yapılan yaratıcı drama etkinlikleri sonucunda, çocukların bir cümle içerisinde kullandıkları sözcük sayısının arttığı ve çocukların daha uzun cümleler kullandıkları; çocukların kullandıkları cümleler, sözcük türleri bakımından incelendiğinde çocukların kullandıkları sıfat ve ad sayılarında artış olduğu, çocukların kullandıkları ad öbeği ve eylem öbekleri sayısında artış olduğu görülürken kullanılan eylem ve zarf sayılarında bu artışın olmadığı, dil gelişimine yönelik yapılan yaratıcı drama eğitiminin çocukların dil gelişimlerini etkilemediği görülmüştür.

• Erdoğan (2006), araştırmasının sonucunda; deney grubuna uygulanan drama yöntemine dayalı matematik eğitiminin çocukların matematik yeteneğine anlamlı bir etkisinin olduğu, çocuğun cinsiyetinin, anne-baba öğrenim düzeylerinin matematik puanlarında anlamlı bir farklılık yaratmadığı, ancak anne çalışma durumunun placebo kontrol grubunun öntest ve sontest puanlarında anlamlı bir farklılık yarattığı sonucuna ulaşılmıştır.

• Sütcü (2006)'nün çalışma sonuçlarında; yaratıcı drama eğitiminin çocukların beslenme alışkanlıklarını olumlu etkilediği ortaya çıkmıştır.

• Ölekli (2009); drama temelli eğitim programı sonrasında deney grubundaki çocukların, geometrik şekil ve sayı kavramları başarısında, kontrol grubundaki çocuklara göre anlamlı bir farklılık olduğunu; çocukların geometrik şekil ve sayı

OKUL ÖNCESİ ÖĞRETMEN ADAYLARININ DRAMA EĞİTİMİ YETERLİLİK DÜZEYLERİNİN BELİRLENMESİ

kavramlarını kazanmalarında drama yönteminin önemli derecede etkisi olduğunu göstermiştir.

• Kaanland-Wells (1993)'in araştırmasında; öğretmenlerin dramayı başarıyla kullandıkları, bu alanda daha fazla eğitim almak istedikleri, yaratıcı dramanın etkili bir yöntem olduğuna inandıkları ve uygulamada karşılaşılan en büyük engelin zaman ve mekan sıkıntısı olduğu saptanmıştır.

• Goetz (1997), yaratıcı drama temelli derslerin çocukları okuma ve yazma etkinliklerine daha fazla motive ettiği ve bağladığını; dramanın birinci sınıf dil sanatları dersinin etkili bir ögesi olabileceğini ortaya çıkarmıştır.

• Rowland (2002)'in elde ettiği bulgulara göre; drama etkinliğine katılan çocuklar kendilerini sözel olmayan yollarla daha iyi tanımlamakta, daha fazla benlik farkındalığı oluşmakta, benlik kavramlarının güçlenmekte ve özgüvenlerinin gelişmekte olduğu sonucuna varılmıştır.

• Cormack (2004)'in çalışmasında; drama eğitimi alan öğrencilerin daha uzun öyküler yazdıklarını, öykülerinde daha fazla diyaloglara yer verdiklerini ve daha sık ilk ağızdan yazdıklarını göstermiştir. Konunun gelişimi, tasvir ve betimlemelerde iki grup arasında niceliksel farklılıklar gözlenmiştir. Önyazma sürecinde drama etkinliği alan grubun daha çok eğlendiği, bu yüzden önyazma etkinliğine karşı olumlu tutum geliştirdikleri belirlenmiştir.

2. Araştırmanın Amacı

Araştırmanın genel amacı; okul öncesi eğitimi öğretmen adaylarının drama eğitimi yeterlilik düzeylerinin belirlenmesidir.

2. 1. Araştırmanın Önemi

Dramanın, okul öncesi döneminde etkili bir biçimde kullanılması, öğrenme ve öğretme süreçleri açısından önem kazanmaktadır. Çünkü öğrenme; çocuğun kendi gelişimiyle bütünleştiği ve amacının anlamak olduğu bir süreci kapsamaktadır. Çocuk anlamadığı bir şeyi öğrenemez. Drama sayesinde anlaşılması güç olan yaşantılar, ifadeler somut olarak anlam bulur. Drama; eğitim ve öğretimde geleneksel yöntemlere göre daha yeni bir oluşum olmasına karşın, her eğitim kademesinde ve özellikle okul öncesi eğitim döneminde önemi ve etkisi giderek artmaktadır. Bu bağlamda; okul öncesi öğretmen adaylarının eğitimini aldıkları drama yeterlilik düzeyleri, onların ileriki mesleki yaşamı yönünde önem kazanmaktadır.

2. 2. Araştırmanın Problemi

Araştırmanın problem cümlesi; “Okul öncesi öğretmen adaylarının drama eğitimi yeterlilik düzeyleri nedir?” şeklinde düzenlenmiştir.

2. 2. 1. Araştırmanın Alt Problemleri

Araştırmanın alt problemleri aşağıdaki şekildedir:

www.e-dusbed.com

Düsbed, Yıl 5, Sayı 10, Kasım 2013

Tarkan YAZICI, Özlem DEMİROĞLU

- Drama dersini veren öğretmen, drama konusunda yeterli midir?
- Drama dersi öğretim programında olmalı mıdır?
- Drama dersinin kredi ve ders süresi nasıl olmalıdır?
- Drama dersi, kimler tarafından verilmelidir?
- Drama dersi eğitim sürecinde karşılaşılan güçlükler nelerdir?
- Drama dersinin yararları nelerdir?
- Öğretmen adaylarının drama dersine ilişkin kişisel özelliklerini bilme ve gerekli bulma düzeyleri arasında farklılık bulunmakta mıdır?

3. YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın modeli, araştırma için belirlenen evren ve örneklem, araştırmada kullanılan veri toplama aracı ve veri analizleri ile ilgili bilgiler yer almaktadır.

3. 1. Araştırmanın Modeli

Araştırma, betimsel bir araştırmadır (descriptive research). Okul öncesi öğretmen adaylarının drama eğitimi yeterlilik düzeylerinin saptanabilmesi ve incelenebilmesi için araştırma türü olarak tarama yöntemini (survey) seçilmiştir. Araştırmacı, elde edeceği nicel verilerin istatistiksel çözümlenmesi doğrultusunda araştırma konusunun genel bir görünümünü elde edebilmek için anket yöntemi ile örnekleme ulaşmıştır.

Nicel araştırmanın en temel prensibi, elde edilen bulguların bir şekilde sayısal değerlerle ifade edilmesi ve ölçülmesidir. Ayrıca araştırmanın hipotezlere dayandırılması ve bu hipotezleri test etmesi nicel araştırmanın üzerinde durduğu en belirgin prensiptir (Ekiz, 2003: 93).

Nicel araştırmada en yaygın kullanılan yöntem survey (tarama) yöntemidir. Survey yöntemi içerisinde hem sosyal bilimlerde hem de eğitimde en çok yararlanılan veri toplama aracı da ankettir. Bu veri toplama aracı; araştırmacının katılımı ve etkisi olmadan, kişisel olmayan, doğrudan araştırılmak istenen kişilere sunulan bazı sorulardan oluşmaktadır. Bir araştırmada, anket kullanılmadan önce neden ankete ihtiyaç duyulduğu konusu üzerine karar verilmesi gerekmektedir. Bunun için de, araştırmanın doğasının, konusu ve amacının detaylı bir biçimde düşünülmesi, daha sonra da konunun araştırılabilir hale getirilmesi gerekmektedir (Ekiz, 2003: 105-106).

3. 2. Çalışma Grubu

Çalışma; 2012-2013 eğitim/öğretim döneminde Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Okul Öncesi Öğretmenliği Anabilim Dalı 2. sınıfta eğitim görmekte olan 60 öğrenci ile yapılmıştır ve bu öğretmen adaylarına “Drama Yeterlilik Anketi” uygulanmıştır.

OKUL ÖNCESİ ÖĞRETMEN ADAYLARININ DRAMA EĞİTİMİ YETERLİLİK DÜZEYLERİNİN BELİRLENMESİ

Araştırmaya katılan kadın öğretmen adayları %83,3; erkek öğretmen adayları %16,7 oranındadır.

Tablo 1. Cinsiyet Değişkeninin Frekans ve Yüzdesi

	Frekans	Yüzde (%)
Kadın	50	83,3
Erkek	10	16,7
Toplam	60	100,0

3. 3. Veri Toplama Aracı

Veri toplama aracı olarak öğretmen adaylarına uygulanan “Drama Yeterlilik Anketi”, 3 ana başlıktan oluşmaktadır:

1. Çalışmaya katılan okul öncesi öğretmen adaylarının kişisel bilgileri,
2. Okul öncesi öğretmen adaylarının drama dersinin uygulanmasına ilişkin görüşleri,
3. Okul öncesi öğretmen adaylarının drama dersine ilişkin yeterlilikleri ve gerekli bulma düzeyleri.

3. 4. Verilerin Analizi

Toplanan veriler SPSS (statistical package for social sciences) for Windows 17.0 programı kullanılarak analiz edilmiştir. Verileri değerlendirirken tanımlayıcı istatistiksel metodları (sayı, yüzde, ortalama, standart sapma) kullanılmıştır.

4. BULGULAR ve TARTIŞMA

Bu bölümde, araştırma probleminin çözümü için, araştırmaya katılanlardan ölçekler yoluyla toplanan verilerin analizi sonucunda elde edilen bulgular yer almaktadır. Elde edilen bulgulara dayalı olarak açıklama ve yorumlar yapılmıştır.

Tablo 2. Drama Dersine İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Tablolar	Gruplar	Frekans (n)	Yüzde (%)
Drama dersini veren öğretmenlerin drama konusunda yeterli olma durumu	Evet	22	36,7
	Kısmen	38	63,3
	Toplam	60	100,0

Tarkan YAZICI, Özlem DEMİROĞLU

Drama dersinin programda olmasına katılma durumu	Evet	59	98,3
	Hayır	1	1,7
	Toplam	60	100,0
Drama dersinin kredisi ve ders süresinin durumu	Aynen	44	74,6
	Az	4	6,8
	Çok	11	18,6
	Toplam	59	100,0

Bu verilere göre; drama dersini veren öğretmenlerin drama konusunda tam olarak yeterli olmadıkları; drama dersinin öğretim programında yer alması gerektiği; öğretmen adaylarının, drama dersi kredisinin ve ders süresinin aynen devam etmesi gerektiği görüşünde hem fikir oldukları ortaya çıkmıştır.

Drama dersini veren öğretmenin kısmen yetersiz görülmesi, öğretmen adaylarının elde edeceği drama dersi kazanımları açısından olumsuz bir sonuçtur.

Tablo 3. Okul Öncesi Eğitiminde Drama Dersinin Verilmesine İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Gruplar	Frekans (n)	Yüzde (%)
Okul öncesi eğitimde yetişmiş öğretim elemanı	33	55,0
Drama öğretmenliği olmalı ve bu kişi vermeli	53	88,3
Tiyatro eğitimi alanlar	37	61,7
Resim-iş öğretmeni	1	1,7
Müzik öğretmeni	4	6,7
İsteyen tüm öğretmenler	1	1,7
Beden eğitimi öğretmeni	1	1,7
İş ve teknik öğretmeni	1	1,7
Sınıf öğretmenliğinde yetişmiş elemanlar	1	1,7

OKUL ÖNCESİ ÖĞRETMEN ADAYLARININ DRAMA EĞİTİMİ YETERLİLİK DÜZEYLERİNİN BELİRLENMESİ

Bu sonuçlar; okul öncesi drama derslerinin %88,3 oranında, drama öğretmenleri tarafından verilmesi gerektiğini göstermektedir.

Drama ile ilgili gerekli bilgi ve birikime sahip olan drama öğretmeni tarafından verilecek drama dersi; hem öğretmen adayının derse aktif katılımını sağlayacak hem de drama yeterlilik düzeyinin artmasına neden olacaktır.

Tablo 4. Okul Öncesi Eğitiminde Drama Dersinin Alınmasına İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Gruplar	Frekans (n)	Yüzde (%)
Sorun yaşanmadı.	13	21,7
Parasal sorunlar.	7	11,7
Grubun büyüklüğü.	8	13,3
Fiziksel mekan yetersizliği.	41	68,3
Ders kitabının temini.	3	5,0
Araç/gereç üretiminin zor olması.	8	13,3
Öğretim elemanının uygulama deneyiminin az olması.	6	10,0
Yönetimin tutumu.	1	1,7
Araç/gereç temini.	17	28,3
Uygulamaların az olması	9	15,0
Ders kitabının yetersizliği	3	5,0

Tablo 4'e göre; okul öncesi eğitimi drama dersinde en çok yaşanan sorunlar, %68,3 oranında fiziksel mekan yetersizliği ve %28,3 oranında araç-gereç temini yetersizliğidir.

Bu yetersizlikler, drama dersi öğretim uygulamasının gerektiği gibi gerçekleşmesini engelleyebilmektedir.

Tablo 5. Drama Dersinin Yararları İle İlgili Kazanım Düzeylerine İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Tarkan YAZICI, Özlem DEMİROĞLU

	Çok		Kısmen		Az		Hiç		Ort±Ss
	f	%	f	%	f	%	f	%	
Hayal gücünü ve yaratıcılığı geliştirir.	51	85,0	9	15,0	0	0,0	0	0,0	1,150±0,360
Zihinsel kapasiteyi geliştirir.	44	73,3	14	23,3	0	0,0	2	3,3	1,330±0,655
Kendini tanımasını hızlandırır.	40	66,7	18	30,0	1	1,7	1	1,7	1,380±0,613
Bağımsız düşünme ve karar vermesini geliştirir.	47	78,3	11	18,3	2	3,3	0	0,0	1,250±0,508
Duygularının farkına varmasını, kendini ifade edebilmesini sağlar.	48	80,0	10	16,7	2	3,3	0	0,0	1,230±0,500
İletişim becerilerine olumlu katkı yapar.	48	80,0	12	20,0	0	0,0	0	0,0	1,200±0,403
Sosyal farkındalığın artmasını, problem çözme yeteneğinin gelişmesini sağlar.	43	71,7	15	25,0	2	3,3	0	0,0	1,320±0,537
Demokrasi eğitimine destek sağlar.	20	33,3	18	30,0	14	23,3	8	13,3	2,170±1,044

**OKUL ÖNCESİ ÖĞRETMEN ADAYLARININ DRAMA EĞİTİMİ
YETERLİLİK DÜZEYLERİNİN BELİRLENMESİ**

Grup içi süreçlere olumlu katkılar sağlar.	45	75,0	14	23,3	1	1,7	0	0,0	1,270±0,482
Öğretmen-öğrenci ilişkilerini artırır.	35	58,3	21	35,0	3	5,0	1	1,7	1,500±0,676
Genel öğrenci performansını artırır.	49	81,7	9	15,0	1	1,7	1	1,7	1,230±0,563

Tablo 5; drama derslerinin, öğretmen adaylarının %85 oranında hayal gücü ve yaratıcılıklarını; %73,3 oranında zihinsel kapasitelerini; %66,7 oranında kendilerini tanımalarını; %78,3 oranında bağımsız düşünme ve karar vermelerini; %80 oranında duygularının farkına varmalarını; %80 oranında iletişim becerilerinin gelişmesini; %71,7 oranında sosyal farkındalıklarını; %33,3 oranında demokrasi eğitimlerini; %75 oranında grup içi süreçlerini; %58,3 oranında öğretmen-öğrenci ilişkilerini ve %81,7 oranında genel öğrenci performansını arttırdığı tespit edilmiştir.

Bu sonuçlar; çocukların yaşamında öğrenme, yaratma, iletişim kurma ve yetişkinliğe hazırlanma aracı olan drama açısından olumlu sonuçlardır. Çünkü drama; çocukların kendi aralarında iletişim ve etkileşim içerisinde imgeleme dayalı olarak üretmelerini sağlamaktadır.

Tablo 6. Öğretmenlerin Drama Dersine İlişkin Kişisel Özelliklerini Bilme ve Gerekli Bulma Düzeyleri Arasındaki Farklılaşmayı İncelemek İçin Yapılan Eşleştirilmiş Gruplar İçin Wilcoxon Testi Sonuçlarına İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Ölçümler	Önce		Sonra		N	Z	p
	Ort	Ss	Ort	Ss			
Yapıcı ve yaratıcı eleştirel düşünmeyi gerekli bulma düzeyi-Yapıcı ve yaratıcı eleştirel düşünmeyi bilme düzeyi	3,750	0,876	4,520	0,624	60	-4,756	0,000
Yaratıcılığı gerekli bulma düzeyi-Yaratıcılığı bilme düzeyi	3,880	0,804	4,520	0,537	60	-4,629	0,000
Estetik zevk ve becerilerini gerekli bulma düzeyi-Estetik zevk ve becerilerini bilme	3,750	1,052	4,330	0,877	60	-3,313	0,001

Tarkan YAZICI, Özlem DEMİROĞLU

düzeıı							
Eleştirilere açık olmayı gerekli bulma düzeyi-Eleştirilere açık olmayı bilme düzeyi	3,770	1,095	4,480	0,792	60	-4,117	0,000
İletişim becerilerini gerekli bulma düzeyi-İletişim becerilerini bilme düzeyi	3,820	1,017	4,670	0,510	60	-5,433	0,000
Hayal gücünün önemini gerekli bulma düzeyi-Hayal gücünün önemini bilme düzeyi	4,300	0,671	4,550	0,746	60	-2,541	0,011
Hoşgörülü ve demokrat olmayı gerekli bulma düzeyi-Hoşgörülü ve demokrat olmayı bilme düzeyi	4,230	0,909	4,600	0,827	60	-3,016	0,003
Türkçe'yi doğru ve düzgün kullanmayı gerekli bulma düzeyi-Türkçe'yi doğru ve düzgün kullanmayı bilme düzeyi	3,950	0,982	4,420	0,869	60	-3,458	0,001
Demokratik rolleri kullanmayı gerekli bulma düzeyi-Demokratik rolleri kullanmayı bilme düzeyi	3,730	1,087	4,120	1,091	60	-2,115	0,034
Sosyal girişimciliğin nasıl olacağını gerekli bulma düzeyi-Sosyal girişimciliğin nasıl olacağını bilme düzeyi	3,500	1,066	4,250	0,895	60	-3,916	0,000
Müzik yeteneğine sahip olmayı gerekli bulma düzeyi-Müzik yeteneğine sahip olmayı bilme düzeyi	3,330	1,374	3,950	1,294	60	-3,480	0,001
Empatik düřüncenin önemini gerekli bulma düzeyi-Empatik düřüncenin önemini bilme düzeyi	4,280	0,739	4,500	0,770	60	-1,798	0,072
Duygulan kořulsuz kabul etmeyi gerekli bulma düzeyi-Duygulan kořulsuz kabul etmeyi bilme düzeyi	3,420	1,154	3,620	1,303	60	-1,278	0,201
Liderliği gerekli bulma düzeyi- Liderliği bilme düzeyi	3,850	0,971	4,080	0,944	60	-1,781	0,075
Spontan (kendilięinden) olmayı gerekli bulma düzeyi-Spontan (kendilięinden)	4,070	1,006	4,230	0,998	60	-1,180	0,238

**OKUL ÖNCESİ ÖĞRETMEN ADAYLARININ DRAMA EĞİTİMİ
YETERLİLİK DÜZEYLERİNİN BELİRLENMESİ**

olmayı bilme düzeyi							
Drama-oyun ilişkisini gerekli bulma düzeyi-Drama/oyun ilişkisini bilme düzeyi	3,750	0,932	4,450	0,852	60	-4,021	0,000
Dramanın ilkelerini gerekli bulma düzeyi-Dramanın ilkelerini bilme düzeyi	3,200	1,132	4,170	1,758	60	-4,070	0,000
Drama türlerini gerekli bulma düzeyi-Drama türlerini bilme düzeyi	3,300	1,183	4,130	0,999	60	-4,662	0,000
Drama etkinliklerini gerekli bulma düzeyi-Drama etkinliklerini bilme düzeyi	3,220	1,059	4,220	0,783	60	-5,199	0,000
Dramanın aşamalarını gerekli bulma düzeyi-Dramanın aşamalarını bilme düzeyi	3,120	1,121	4,220	0,885	60	-5,158	0,000
Drama etkinlik planının nasıl hazırlanacağını gerekli bulma düzeyi-Drama etkinlik planının nasıl hazırlanacağını bilme düzeyi	3,070	1,118	4,270	0,880	60	-5,233	0,000

Bu sonuçlara göre; öğretmen adaylarının yapıcı ve yaratıcı eleştirel düşünmeyi bilme düzeyi ortalaması ($x=3,750$) yapıcı ve yaratıcı eleştirel düşünmeyi gerekli bulma düzeyi ortalamasından ($x=4,520$) düşük; yaratıcılığı bilme düzeyi ortalaması ($x=3,880$) yaratıcılığı gerekli bulma düzeyi ortalamasından ($x=4,520$) düşük; estetik zevk ve becerilerini bilme düzeyi ortalaması ($x=3,750$) estetik zevk ve becerilerini gerekli bulma düzeyi ortalamasından ($x=4,330$) düşük; eleştirilere açık olmayı bilme düzeyi ortalaması ($x=3,770$) eleştirilere açık olmayı gerekli bulma düzeyi ortalamasından ($x=4,480$) düşük; iletişim becerilerini bilme düzeyi ortalaması ($x=3,820$) iletişim becerilerini gerekli bulma düzeyi ortalamasından ($x=4,670$) düşük; hayal gücünün önemini bilme düzeyi ortalaması ($x=4,300$) hayal gücünün önemini gerekli bulma düzeyi ortalamasından ($x=4,550$) düşük; hoşgörülü ve demokrat olmayı bilme düzeyi ortalaması ($x=4,230$) hoşgörülü ve demokrat olmayı gerekli bulma düzeyi ortalamasından ($x=4,600$) düşük; Türkçe'yi doğru ve düzgün kullanmayı bilme düzeyi ortalaması ($x=3,950$) Türkçe'yi doğru ve düzgün kullanmayı gerekli bulma düzeyi ortalamasından ($x=4,420$) düşük; demokratik rolleri kullanmayı bilme düzeyi ortalaması ($x=3,730$) demokratik rolleri kullanmayı gerekli bulma düzeyi ortalamasından ($x=4,120$) düşük; sosyal girişimciliğin nasıl olacağını bilme düzeyi ortalaması ($x=3,500$) sosyal girişimciliğin nasıl olacağını gerekli bulma düzeyi ortalamasından ($x=4,250$) düşük; müzik yeteneğine sahip olmayı bilme düzeyi ortalaması ($x=3,330$) müzik yeteneğine sahip olmayı gerekli bulma düzeyi ortalamasından ($x=3,950$) düşük;

Tarkan YAZICI, Özlem DEMİROĞLU

drama-oyun ilişkisini bilme düzeyi ortalaması ($x=3,750$) drama-oyun ilişkisini gerekli bulma düzeyi ortalamasından ($x=4,450$) düşük; dramanın ilkelerini bilme düzeyi ortalaması ($x=3,200$) dramanın ilkelerini gerekli bulma düzeyi ortalamasından ($x=4,170$) düşük; drama türlerini bilme düzeyi ortalaması ($x=3,300$) drama türlerini gerekli bulma düzeyi ortalamasından ($x=4,130$) düşük; drama etkinliklerini bilme düzeyi ortalaması ($x=3,220$) drama etkinliklerini gerekli bulma düzeyi ortalamasından ($x=4,220$) düşük; dramanın aşamalarını bilme düzeyi ortalaması ($x=3,120$) dramanın aşamalarını gerekli bulma düzeyi ortalamasından ($x=4,220$) düşük; drama etkinlik planının nasıl hazırlanacağını bilme düzeyi ortalaması ($x=3,070$) drama etkinlik planının nasıl hazırlanacağını gerekli bulma düzeyi ortalamasından ($x=4,270$) düşük olduğu saptanmıştır.

Tablo 7. Öğretmenlerin Drama Dersine İlişkin Kişisel Özelliklerini Bilme ve Gerekli Bulma Düzeyleri Arasındaki Farklılaşmayı İncelemek İçin Yapılan Eşleştirilmiş Gruplar İçin Wilcoxon Testi Sonuçlarına İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Ölçümler	Önce		Sonra		N	Z	p
	Ort	Ss	Ort	Ss			
Drama alanı hazırlama ilkelerini gerekli bulma düzeyi-Drama alanı hazırlama ilkelerini bilme düzeyi	3,020	1,172	3,980	1,017	60	-4,510	0,000
Drama ortamının nasıl hazırlanacağını gerekli bulma düzeyi-Drama ortamının nasıl hazırlanacağını bilme düzeyi	3,320	1,255	4,100	0,951	60	-3,754	0,000
Etkinlikleri hazırlama ilkelerini gerekli bulma düzeyi-Etkinlikleri hazırlama ilkelerini bilme düzeyi	3,200	1,147	4,170	1,028	60	-4,608	0,000
Problemleri tanımlamayı formüle etmeyi gerekli bulma düzeyi- Problemleri tanımlamayı formüle etmeyi bilme düzeyi	3,350	1,176	4,180	0,854	60	-4,313	0,000
Çocuğun kişiliğine göre etkinlikleri planlamayı gerekli bulma düzeyi-Çocuğun kişiliğine göre etkinlikleri planlamayı bilme düzeyi	3,530	1,112	4,380	0,715	60	-4,473	0,000
Konu kaynaklı drama türlerini gerekli bulma düzeyi-Konu kaynaklı drama türlerini bilme düzeyi	3,270	1,260	4,300	0,809	60	-4,804	0,000

**OKUL ÖNCESİ ÖĞRETMEN ADAYLARININ DRAMA EĞİTİMİ
YETERLİLİK DÜZEYLERİNİN BELİRLENMESİ**

Dramatik oyunları gerekli bulma düzeyi- Dramatik oyunları bilme düzeyi	3,430	1,140	4,380	0,691	60	-4,492	0,000
Rahatlatma alışkanlıklarını gerekli bulma düzeyi-Rahatlatma alışkanlıklarını bilme düzeyi	3,270	1,191	4,370	0,688	60	-5,066	0,000
Oyunun planlanmasını gerekli bulma düzeyi-Oyunun planlanmasını bilme düzeyi	3,270	1,006	4,400	0,718	60	-5,342	0,000
Gözlem ve deneyime dayalı oyunları gerekli bulma düzeyi- Gözlem ve deneyime dayalı oyunları bilme düzeyi	3,530	1,016	4,430	0,647	60	-4,831	0,000
Yöresel, masal, öykü, efsanelere dayanan oyunları gerekli bulma düzeyi- Yöresel, masal, öykü, efsanelere dayanan oyunları bilme düzeyi	3,630	1,008	4,250	0,773	60	-3,202	0,001
Çevresel sorunlara dayalı oyunları gerekli bulma düzeyi- Çevresel sorunlara dayalı oyunları bilme düzeyi	3,400	1,028	4,320	0,701	60	-4,681	0,000
Mesleklere ilişkin oyunları gerekli bulma düzeyi-Mesleklere ilişkin oyunları bilme düzeyi	3,550	0,946	4,270	0,710	60	-4,060	0,000
Bir habere, ders konusuna dayanan oyunları gerekli bulma düzeyi-Bir habere, ders konusuna dayanan oyunları bilme düzeyi	3,420	1,094	4,250	0,728	60	-4,376	0,000
Yeni öykü oluşturma etkinliklerini gerekli bulma düzeyi-Yeni öykü oluşturma etkinliklerini bilme düzeyi	3,550	1,126	4,220	0,825	60	-3,998	0,000
Yeni oyunları üretebilme yollarını gerekli bulma düzeyi- Yeni oyunları üretebilme yollarını bilme düzeyi	3,480	1,112	4,250	0,795	60	-4,068	0,000
Ritim ve müzikli oyunları gerekli bulma düzeyi-Ritim ve müzikli oyunları bilme	3,450	1,080	4,230	0,722	60	-4,279	0,000

Tarkan YAZICI, Özlem DEMİROĞLU

düzeıı							
Rol bulma ve role oturtma etkinliklerini gerekli bulma düzeıı-Rol bulma ve role oturtma etkinliklerini bilme düzeıı	3,470	1,214	4,320	0,813	60	-3,921	0,000
Öğrencinin kendi rolünü oynama biçimlerini gerekli bulma düzeıı - Öğrencinin kendi rolünü oynama biçimlerini bilme düzeıı	3,470	1,142	4,330	0,752	60	-4,449	0,000
Hareketli oyunları gerekli bulma- Hareketli oyunları bilme düzeıı	3,720	1,010	4,420	0,720	60	-4,075	0,000

Tablo 7; öğretmen adaylarının drama alanı hazırlama ilkelerini bilme düzeıı ortalamasının ($x=3,020$) drama alanı hazırlama ilkelerini gerekli bulma düzeıı ortalamasından ($x=3,980$) düşük; drama ortamının nasıl hazırlanacağını bilme düzeıı ortalamasının ($x=3,320$) drama ortamının nasıl hazırlanacağını gerekli bulma düzeıı ortalamasından ($x=4,100$) düşük; etkinlikleri hazırlama ilkelerini bilme düzeıı ortalamasının ($x=3,200$) etkinlikleri hazırlama ilkelerini gerekli bulma düzeıı ortalamasından ($x=4,170$) düşük; problemleri tanımlamayiformüle etmeyi bilme düzeıı ortalamasının ($x=3,350$) problemleri tanımlamayiformüle etmeyi gerekli bulma düzeıı ortalamasından ($x=4,180$) düşük; çocuğun kişiliğine göre etkinlikleri planlamayı bilme düzeıı ortalamasının ($x=3,530$) çocuğun kişiliğine göre etkinlikleri planlamayı gerekli bulma düzeıı ortalamasından ($x=4,380$) düşük; konu kaynaklı drama türlerini bilme düzeıı ortalamasının ($x=3,270$) konu kaynaklı drama türlerini gerekli bulma düzeıı ortalamasından ($x=4,300$) düşük; dramatik oyunları bilme düzeıı ortalamasının ($x=3,430$) dramatik oyunları gerekli bulma düzeıı ortalamasından ($x=4,380$) düşüktür; rahatlatma alışkanlıklarını bilme düzeıı ortalamasının ($x=3,270$) rahatlatma alışkanlıklarını gerekli bulma düzeıı ortalamasından ($x=4,370$) düşük; oyunun planlanmasını bilme düzeıı ortalamasının ($x=3,270$) oyunun planlanmasını gerekli bulma düzeıı ortalamasından ($x=4,400$) düşük; gözlem ve deneyime dayalı oyunları bilme düzeıı ortalamasının ($x=3,530$) gözlem ve deneyime dayalı oyunları gerekli bulma düzeıı ortalamasından ($x=4,430$) düşük; yöresel, masal, öykü, efsanelere dayanan oyunları bilme düzeıı ortalamasının ($x=3,630$) yöresel, masal, öykü, efsanelere dayanan oyunları gerekli bulma düzeıı ortalamasından ($x=4,250$) düşük; çevresel sorunlara dayalı oyunları bilme düzeıı ortalamasının ($x=3,400$) çevresel sorunlara dayalı oyunları gerekli bulma düzeıı ortalamasından ($x=4,320$) düşük; mesleklere ilişkin oyunları bilme düzeıı ortalamasının ($x=3,550$) mesleklere ilişkin oyunları gerekli bulma düzeıı ortalamasından ($x=4,270$) düşük; bir habere, ders konusuna dayanan oyunları bilme düzeıı ortalamasının ($x=3,420$) bir habere, ders konusuna dayanan oyunları gerekli bulma düzeıı ortalamasından ($x=4,250$) düşük; yeni öykü oluşturma etkinliklerini bilme düzeıı ortalamasının ($x=3,550$) yeni öykü oluşturma etkinliklerini gerekli bulma düzeıı ortalamasından

www.e-dusbed.com

Düşbed, Yıl 5, Sayı 10, Kasım 2013

OKUL ÖNCESİ ÖĞRETMEN ADAYLARININ DRAMA EĞİTİMİ YETERLİLİK DÜZEYLERİNİN BELİRLENMESİ

($x=4,220$) düşük; yeni oyunları üretebilme yollarını bilme düzeyi ortalamasının ($x=3,480$) yeni oyunları üretebilme yollarını gerekli bulma düzeyi ortalamasından ($x=4,250$) düşük; ritm ve müzikli oyunları bilme düzeyi ortalamasının ($x=3,450$) ritm ve müzikli oyunları gerekli bulma düzeyi ortalamasından ($x=4,230$) düşük; rol bulma ve role oturma etkinliklerini bilme düzeyi ortalamasının ($x=3,470$) rol bulma ve role oturma etkinliklerini gerekli bulma düzeyi ortalamasından ($x=4,320$) düşük; öğrencinin kendi rolünü oynama biçimlerini bilme düzeyi ortalamasının ($x=3,470$) öğrencinin kendi rolünü oynama biçimlerini gerekli bulma düzeyi ortalamasından ($x=4,330$) düşük; hareketli oyunları bilme düzeyi ortalamasının ($x=3,720$) hareketli oyunları gerekli bulma düzeyi ortalamasından ($x=4,420$) düşük olduğu sonuçlarını ortaya çıkarmıştır.

Tablo 8. Öğretmenlerin Drama Dersine İlişkin Kişisel Özelliklerini Bilme ve Gerekli Bulma Düzeyleri Arasındaki Farklılaşmayı İncelemek İçin Yapılan Eşleştirilmiş Gruplar İçin Wilcoxon Testi Sonuçlarına İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Ölçümler	Önce		Sonra		N	Z	p
	Ort	Ss	Ort	Ss			
Oyun ortamını düzenlemeyi gerekli bulma düzeyi-Oyun ortamını düzenlemeyi bilme düzeyi	3,530	1,127	4,300	0,720	60	-4,298	0,000
Düş gücü etkinliklerini gerekli bulma düzeyi-Düş gücü etkinliklerini bilme düzeyi	3,550	1,064	4,250	0,728	60	-3,574	0,000
Hareket ve ritim etkinliklerinin aşamalarını gerekli bulma düzeyi - Hareket ve ritim etkinliklerinin aşamalarını bilme düzeyi	3,230	1,110	4,200	1,005	60	-4,391	0,000
Pantomim türlerini gerekli bulma düzeyi-Pantomim türlerini bilme düzeyi	3,350	1,300	4,230	0,871	60	-4,035	0,000
Pantomim etkinliklerinin aşamalarını gerekli bulma düzeyi -Pantomim etkinliklerinin aşamalarını bilme düzeyi	3,070	1,219	4,250	0,856	60	-5,010	0,000
Durum, nesne ve giysilerden yapılan doğaçlamaları gerekli bulma düzeyi-	3,630	1,248	4,320	0,873	60	-3,549	0,000

Tarkan YAZICI, Özlem DEMİROĞLU

Durum, nesne ve giysilerden yapılan doğaçlamaları bilme düzeyi							
Karakter ve öz yaşam öykülerinden yola çıkarak doğaçlama öykülerini ve tamamlama biçimlerini gerekli bulma düzeyi-Karakter ve öz yaşam öykülerinden yola çıkarak doğaçlama öykülerini ve tamamlama biçimlerini bilme düzeyi	3,500	1,255	4,320	0,911	60	-4,191	0,000
İpuçlarından yola çıkılarak yapılan doğaçlamaları gerekli bulma düzeyi - İpuçlarından yola çıkılarak yapılan doğaçlamaları bilme düzeyi	3,550	1,213	4,320	0,911	60	-4,441	0,000
Tartışma konularından yola çıkarak yapılan doğaçlamaları gerekli bulma düzeyi-Tartışma konularından kola çıkarak yapılan doğaçlamaları bilme düzeyi	3,430	1,198	4,170	0,942	60	-4,248	0,000
Öğrencinin kişilik özelliklerine göre yapılan etkinlikleri gerekli bulma düzeyi- Öğrencinin kişilik özelliklerine göre yapılan etkinlikleri bilme düzeyi	3,450	1,241	4,200	1,086	60	-3,780	0,000
Rol tercihinine göre yapılan etkinlikleri gerekli bulma düzeyi- Rol tercihinine göre yapılan etkinlikleri bilme düzeyi	3,430	1,267	4,170	0,994	60	-3,777	0,000
Gözlem gerekli bulma düzeyi- Gözlem bilme düzeyi	4,080	0,907	4,520	0,770	60	-2,661	0,008
Problem çözme gerekli bulma düzeyi- Problem çözme bilme düzeyi	3,870	0,892	4,380	0,761	60	-3,292	0,001
Araştırma/deneme gerekli bulma düzeyi- Araştırma/deneme bilme düzeyi	3,800	0,840	4,280	0,783	60	-3,195	0,001
İşbirlikli öğrenme/grupla öğrenme gerekli bulma düzeyi-İşbirlikli öğrenme/grupla öğrenme bilme düzeyi	3,880	0,904	4,430	0,767	60	-3,308	0,001

OKUL ÖNCESİ ÖĞRETMEN ADAYLARININ DRAMA EĞİTİMİ YETERLİLİK DÜZEYLERİNİN BELİRLENMESİ

Rol oynama gerekli bulma düzeyi- Rol oynama bilme düzeyi	3,900	1,037	4,370	0,712	60	-2,615	0,009
Örnek olay gerekli bulma düzeyi- Örnek olay bilme düzeyi	3,770	0,963	4,400	0,741	60	-3,611	0,000
Tartışma gerekli bulma düzeyi- Tartışma bilme düzeyi	3,850	0,917	4,320	0,813	60	-3,001	0,003
Gösteri gerekli bulma düzeyi- Gösteri bilme düzeyi	3,830	1,152	4,430	0,722	60	-3,233	0,001
Keşfederek öğrenme gerekli bulma düzeyi-Keşfederek öğrenme bilme düzeyi	3,880	1,059	4,480	0,651	60	-3,342	0,001

Tablo 8'e göre; öğretmen adaylarının oyun ortamını düzenlemeyi bilme düzeyi ortalaması ($x=3,530$) oyun ortamını düzenlemeyi gerekli bulma düzeyi ortalamasından ($x=4,300$) düşük; düşüncü etkinliklerini bilme düzeyi ortalaması ($x=3,550$) düşüncü etkinliklerini gerekli bulma düzeyi ortalamasından ($x=4,250$) düşük; hareket ve ritm etkinliklerinin aşamalarını bilme düzeyi ortalaması ($x=3,230$) hareket ve ritm etkinliklerinin aşamalarını gerekli bulma düzeyi ortalamasından ($x=4,200$) düşük; pandomim türlerini bilme düzeyi ortalaması ($x=3,350$) pandomim türlerini gerekli bulma düzeyi ortalamasından ($x=4,230$) düşük; pandomim etkinliklerinin aşamalarını bilme düzeyi ortalaması ($x=3,070$) pandomim etkinliklerinin aşamalarını gerekli bulma düzeyi ortalamasından ($x=4,250$) düşük; durum, nesne ve giysilerden yapılan doğaçlamaları bilme düzeyi ortalaması ($x=3,630$) durum, nesne ve giysilerden yapılan doğaçlamaları gerekli bulma düzeyi ortalamasından ($x=4,320$) düşük; karakter ve özyaşam öykülerinden yola çıkarak doğaçlama öykülerini ve tamamlama biçimlerini bilme düzeyi ortalaması ($x=3,500$) karakter ve özyaşam öykülerinden yola çıkarak doğaçlama öykülerini ve tamamlama biçimlerini gerekli bulma düzeyi ortalamasından ($x=4,320$) düşük; ipuçlarından yola çıkılarak yapılan doğaçlamaları bilme düzeyi ortalaması ($x=3,550$) ipuçlarından yola çıkılarak yapılan doğaçlamaları gerekli bulma düzeyi ortalamasından ($x=4,320$) düşük; tartışma konularından yola çıkarak yapılan doğaçlamaları bilme düzeyi ortalaması ($x=3,430$) tartışma konularından yola çıkarak yapılan doğaçlamaları gerekli bulma düzeyi ortalamasından ($x=4,170$) düşük; öğrencinin kişilik özelliklerine göre yapılan etkinlikleri bilme düzeyi ortalaması ($x=3,450$) öğrencinin kişilik özelliklerine göre yapılan etkinlikleri gerekli bulma düzeyi ortalamasından ($x=4,200$) düşük; rol tercihine göre yapılan etkinlikleri bilme düzeyi ortalaması ($x=3,430$) rol tercihine göre yapılan etkinlikleri gerekli bulma düzeyi ortalamasından ($x=4,170$) düşük; gözlem bilme düzeyi ortalaması ($x=4,080$) gözlem gerekli bulma düzeyi ortalamasından ($x=4,520$) düşük; problem çözme bilme düzeyi ortalaması ($x=3,870$) problem çözme gerekli

Tarkan YAZICI, Özlem DEMİROĞLU

bulma düzeyi ortalamasından ($x=4,380$) düşük; araştırma-deneme bilme düzeyi ortalaması ($x=3,800$) araştırma-deneme gerekli bulma düzeyi ortalamasından ($x=4,280$) düşük; işbirlikli öğrenme-grupla öğrenme bilme düzeyi ortalaması ($x=3,880$) işbirlikli öğrenme-grupla öğrenme gerekli bulma düzeyi ortalamasından ($x=4,430$) düşük; rol oynama bilme düzeyi ortalaması ($x=3,900$) rol oynama gerekli bulma düzeyi ortalamasından ($x=4,370$) düşük; örnek olay bilme düzeyi ortalaması ($x=3,770$) örnek olay gerekli bulma düzeyi ortalamasından ($x=4,400$) düşük; tartışma bilme düzeyi ortalaması ($x=3,850$) tartışma gerekli bulma düzeyi ortalamasından ($x=4,320$) düşük; gösteri bilme düzeyi ortalaması ($x=3,830$) gösteri gerekli bulma düzeyi ortalamasından ($x=4,430$) düşük; keşfederek öğrenme bilme düzeyi ortalaması ($x=3,880$) keşfederek öğrenme gerekli bulma düzeyi ortalamasından ($x=4,480$) düşüktür.

Tablo 9. Öğretmenlerin Drama Dersine İlişkin Kişisel Özelliklerini Bilme ve Gerekli Bulma Düzeyleri Arasındaki Farklılaşmayı İncelemek İçin Yapılan Eşleştirilmiş Gruplar İçin Wilcoxon Testi Sonuçlarına İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Ölçümler	Önce		Sonra		N	Z	p
	Ort	Ss	Ort	Ss			
Rol değiştirme gerekli bulma düzeyi- Rol değiştirme bilme düzeyi	3,850	1,055	4,300	0,869	60	-2,294	0,022
Beyin fırtınası gerekli bulma düzeyi- Beyin fırtınası bilme düzeyi	4,020	0,892	4,380	0,783	60	-2,147	0,032
Müzikle drama gerekli bulma düzeyi- Müzikle drama bilme düzeyi	3,720	1,091	4,480	0,701	60	-3,803	0,000
Paralel çalışma gerekli bulma düzeyi- Paralel çalışma bilme düzeyi	3,630	1,073	4,330	0,774	60	-3,417	0,001
Resim yapma gerekli bulma Düzeyi - Resim yapma bilme düzeyi	3,580	1,109	4,250	0,836	60	-3,559	0,000
Kukla draması gerekli bulma düzeyi- Kukla draması bilme düzeyi	3,580	1,139	4,280	0,865	60	-3,732	0,000
Dans draması gerekli bulma düzeyi - Dans draması bilme düzeyi	3,500	1,172	4,300	0,908	60	-3,729	0,000
Dramada kullanılan araç-gereçleri gerekli bulma düzeyi-Dramada kullanılan araç-gereçleri bilme düzeyi	3,530	1,157	4,420	0,829	60	-4,417	0,000

**OKUL ÖNCESİ ÖĞRETMEN ADAYLARININ DRAMA EĞİTİMİ
YETERLİLİK DÜZEYLERİNİN BELİRLENMESİ**

Araç-gereç hazırlama ilkelerini gerekli bulma düzeyi-Araç/gereç hazırlama ilkelerini bilme düzeyi	3,200	1,117	4,430	0,698	60	-5,086	0,000
Drama araç-gereçlerinin önemini gerekli bulma düzeyi-Drama araç/gereçlerinin önemini bilme düzeyi	3,470	1,255	4,530	0,676	60	-4,884	0,000
Drama araç-gereçleri hazırlamayı gerekli bulma düzeyi-Drama araç/gereçleri hazırlamayı bilme düzeyi	3,330	1,188	4,480	0,651	60	-5,100	0,000
Artık malzemeleri gerekli bulma düzeyi-Artık malzemeleri bilme düzeyi	3,620	1,250	4,420	0,787	60	-3,837	0,000
Özgün araç-gereçleri tasarlamayı gerekli bulma düzeyi-Özgün araç/gereçleri tasarlamayı bilme düzeyi	3,220	1,236	4,470	0,650	60	-5,098	0,000
Görsel-işitsel araç/gereçlerden dramada yararlanmayı gerekli bulma düzeyi-Görsel/işitsel araç-gereçlerden dramada yararlanmayı bilme düzeyi	3,430	1,198	4,480	0,701	60	-4,786	0,000
Kuklaları gerekli bulma düzeyi-kuklaları bilme düzeyi	3,500	1,112	4,470	0,700	60	-4,766	0,000
Kukla üretmeyi gerekli bulma düzeyi-Kukla üretmeyi bilme düzeyi	3,430	1,240	4,400	0,827	60	-4,085	0,000
Drama araç-gereçleri temin etme yollarını gerekli bulma düzeyi- Drama araç/gereçleri temin etme yollarını bilme düzeyi	3,250	1,159	4,380	0,715	60	-5,130	0,000
Araç/gereçleri etkinliklerde kullanmayı gerekli bulma düzeyi- araç/gereçleri etkinliklerde kullanmayı bilme düzeyi	3,550	1,213	4,470	0,700	60	-4,423	0,000
Tartışmayı yönlendirmeyi gerekli bulma düzeyi-Tartışmayı yönlendirmeyi bilme düzeyi	3,770	1,125	4,380	0,783	60	-3,324	0,001

Tarkan YAZICI, Özlem DEMİROĞLU

Açık uçlu sorular sormayı gerekli bulma düzeyi-Açık uçlu sorular sormayı bilme düzeyi	3,730	1,023	4,470	0,700	60	-4,124	0,000
Özetlemeyi gerekli bulma düzeyi-özetlemeyi bilme düzeyi	3,850	1,005	4,470	0,724	60	-3,878	0,000
Grup değerlendirmesini gerekli bulma düzeyi-Grup değerlendirmesini bilme düzeyi	3,730	1,006	4,400	0,718	60	-4,040	0,000
Öğrencileri gözleyerek, yorumlayarak süreç değerlendirmeyi gerekli bulma düzeyi-Öğrencileri gözleyerek, yorumlayarak süreç değerlendirmeyi bilme düzeyi	3,900	1,115	4,570	0,621	60	-4,013	0,000
Sonuç değerlendirmede kullanılan testleri formları gerekli bulma düzeyi-Sonuç değerlendirmede kullanılan testleri formları bilme düzeyi	3,770	1,140	4,470	0,724	60	-3,800	0,000

Bu sonuçlara göre; öğretmen adayların rol değiştirme bilme düzeyi ortalaması ($x=3,850$) rol değiştirme gerekli bulma düzeyi ortalamasından ($x=4,300$) düşük; beyin fırtınası bilme düzeyi ortalaması ($x=4,020$) beyin fırtınası gerekli bulma düzeyi ortalamasından ($x=4,380$) düşük; müzikle drama bilme düzeyi ortalaması ($x=3,720$) müzikle drama gerekli bulma düzeyi ortalamasından ($x=4,480$) düşük; paralel çalışma bilme düzeyi ortalaması ($x=3,630$) paralel çalışma gerekli bulma düzeyi ortalamasından ($x=4,330$) düşük; resim yapma bilme düzeyi ortalaması ($x=3,580$) resim yapma gerekli bulma düzeyi ortalamasından ($x=4,250$) düşük; kukla draması bilme düzeyi ortalaması ($x=3,580$) kukla draması gerekli bulma düzeyi ortalamasından ($x=4,280$) düşük; dans draması bilme düzeyi ortalaması ($x=3,500$) dans draması gerekli bulma düzeyi ortalamasından ($x=4,300$) düşük; dramada kullanılan araç-gereçleri bilme düzeyi ortalaması ($x=3,530$) dramada kullanılan araç-gereçleri gerekli bulma düzeyi ortalamasından ($x=4,420$) düşük; araç-gereç hazırlama ilkelerini bilme düzeyi ortalaması ($x=3,200$) araç-gereç hazırlama ilkelerini gerekli bulma düzeyi ortalamasından ($x=4,430$) düşük; drama araç-gereçlerinin önemini bilme düzeyi ortalaması ($x=3,470$) drama araç-gereçlerinin önemini gerekli bulma düzeyi ortalamasından ($x=4,530$) düşük; drama araç-gereçleri hazırlamayı bilme düzeyi ortalaması ($x=3,330$) drama araç-gereçleri hazırlamayı gerekli bulma düzeyi ortalamasından ($x=4,480$) düşük; artık malzemeleri bilme düzeyi ortalaması ($x=3,620$) artık malzemeleri gerekli bulma düzeyi ortalamasından ($x=4,420$) düşük; özgün araç-gereçleri tasarlamayı bilme düzeyi ortalaması ($x=3,220$) özgün araç-gereçleri tasarlamayı gerekli bulma düzeyi ortalamasından ($x=4,470$) düşük; görsel-işitsel araç-gereçlerden dramada

www.e-dusbed.com

Düşbed, Yıl 5, Sayı 10, Kasım 2013

OKUL ÖNCESİ ÖĞRETMEN ADAYLARININ DRAMA EĞİTİMİ YETERLİLİK DÜZEYLERİNİN BELİRLENMESİ

yararlanmayı bilme düzeyi ortalaması ($x=3,430$) görsel-işitsel araç-gereçlerden dramada yararlanmayı gerekli bulma düzeyi ortalamasından ($x=4,480$) düşük; kuklaları bilme düzeyi ortalaması ($x=3,500$) kuklaları gerekli bulma düzeyi ortalamasından ($x=4,470$) düşük; kukla üretmeyi bilme düzeyi ortalaması ($x=3,430$) kukla üretmeyi gerekli bulma düzeyi ortalamasından ($x=4,400$) düşük; drama araç-gereçleri temin etme yollarını bilme düzeyi ortalaması ($x=3,250$) drama araç-gereçleri temin etme yollarını gerekli bulma düzeyi ortalamasından ($x=4,380$) düşük; araç-gereçleri etkinliklerde kullanmayı bilme düzeyi ortalaması ($x=3,550$) araç-gereçleri etkinliklerde kullanmayı gerekli bulma düzeyi ortalamasından ($x=4,470$) düşük; tartışmayı yönlendirmeyi bilme düzeyi ortalaması ($x=3,770$) tartışmayı yönlendirmeyi gerekli bulma düzeyi ortalamasından ($x=4,380$) düşük; açık uçlu sorular sormayı bilme düzeyi ortalaması ($x=3,730$) açık uçlu sorular sormayı gerekli bulma düzeyi ortalamasından ($x=4,470$) düşük; özetlemeyi bilme düzeyi ortalaması ($x=3,850$) özetlemeyi gerekli bulma düzeyi ortalamasından ($x=4,470$) düşük; grup değerlendirmesini bilme düzeyi ortalaması ($x=3,730$) grup değerlendirmesini gerekli bulma düzeyi ortalamasından ($x=4,400$) düşük; öğrencileri gözleyerek, yorumlayarak süreç değerlendirmeyi bilme düzeyi ortalaması ($x=3,900$) öğrencileri gözleyerek, yorumlayarak süreç değerlendirmeyi gerekli bulma düzeyi ortalamasından ($x=4,570$) düşük; sonuç değerlendirmede kullanılan testleri formları bilme düzeyi ortalaması ($x=3,770$) sonuç değerlendirmede kullanılan testleri formları gerekli bulma düzeyi ortalamasından ($x=4,470$) düşük bulunmuştur.

Tablo 6-7-8-9'da görüldüğü gibi öğretmen adaylarının drama dersine ilişkin “kişisel özelliklerini bilme düzeyleri”, “gerekli bulma düzeyleri”nden düşük bulunmuştur. Bu sonuçlar; hem öğretmen adaylarının drama yeterlilik düzeyleri hem de çocukların yaratıcılıklarının, sanatsal becerilerinin geliştirilmesinde ve kendini tanımadada, dramanın kullanılması açısından olumsuz sonuçlardır.

5. SONUÇ ve ÖNERİLER

Bu araştırmada örneklem grubundan elde edilen veriler neticesinde aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır:

- Araştırmaya katılan öğretmen adaylarının büyük bölümünün bayan öğrencilerden oluştuğu görülmüştür. Bu da okul öncesi bölümünü çoğunlukla bayan öğrencilerin seçtiğini göstermektedir.

- Drama sayesinde; okul öncesi çocuklarının bedensel, zihinsel ve duygusal gelişimi, yaratıcılıklarının çok yönlü gelişimi, hayal gücünün ve zihinsel kapasitenin gelişimi, kendini tanıması, bağımsız düşünme ve karar vermesinin gelişimi, duygularının farkına varması, kendini ifade edebilmesi, iletişim becerilerinin gelişimi, sosyal farkındalığının artması, problem çözme yeteneğinin gelişmesi büyük ölçüde gerçekleşmektedir. Ayrıca dramanın; demokrasi eğitimine destek sağladığı, grup içi süreçlere olumlu katkılar sağladığı, öğretmen/öğrenci ilişkilerini ve genel öğrenci performansını artırdığı ortaya çıkmıştır.

Tarkan YAZICI, Özlem DEMİROĞLU

• Okul öncesi eğitiminde drama çalışmalarının yeri ve önemi geçmiş yıllara göre giderek artmaktadır.

Çağdaş eğitim yaklaşımında, bireyi öğrenme sürecinde etkili kılan, yaparak ve yaşayarak öğrenmesine olanak sağlayan, kendisini gerçekleştirmesine ve yaratıcı, üretken bir birey olmasına, başkalarıyla olumlu sosyal etkileşim kurmasına, kısaca tüm yönleriyle gelişmesine katkıda bulunan bir yöntem olan eğitsel/yaratıcı drama kullanılmaya başlanmıştır (Kaf, 1999).

• Drama dersini veren öğretmenin drama konusundaki yeterliliği “iyi” düzeyde bulunmamıştır. Bu da öğretmen adaylarının drama eğitimini çok iyi düzeyde alamadıkları sonucunu ortaya çıkarmaktadır.

Uysal (1996)’a göre; drama çalışmalarının nitelikli eğitimciler tarafından verilmesi amaca ulaşmada önemlidir. Drama, günümüzde birçok okul öncesi eğitim kurumunda drama liderliği yapan kişilerce yürütülmektedir fakat; ideal olanı, drama çalışmalarının dışarıdan gelen haftada bir gün kısa süreli çalışmalarla gerçekleştiren drama liderleri değil, okulda bulunan drama konusunda bilgi sahibi öğretmenler tarafından yürütülmesidir. Okul öncesi dönem çocuklarıyla yürütülen drama çalışmalarının amacına uygun olarak yürütülmesi için dikkat edilecek diğer bir önemli nokta da çocukların dikkat süreleridir. Bu dönem çocuklarının dikkat süreleri kısadır. Başarılı bir öğretmen programı hazırlarken bu etmeni de göz önünde bulundurmalıdır (Aktaran: Yıldırım, 2011: 2).

• Drama dersinin öğretim programında mutlaka yer alması gerektiği sonucu ortaya çıkmıştır. Ayrıca drama dersinin kredisinin ve ders süresinin aynen devam etmesi gerektiği belirtilmiştir.

Üstündağ (2001)’a göre; eğer eğitimin amaçları bireyin kişiliğinin gelişmesi ile ilgili tüm öğeleri içeriyorsa, onun duyarlı, yaratıcı ve yeteneklerinin farkında olmasını sağlamaya çalışıyorsa ve bu özelliklerini yaşantısında başarıyla uygulamasını koşul olarak görüyorsa, bu durumda drama ona destek olacaktır.

• Okul öncesi eğitiminde drama dersini; drama öğretmenlerinin, tiyatro eğitimi alanların ve de okul öncesi eğitiminde yetişmiş öğretim elemanlarının vermesi gerektiği ortaya çıkmaktadır.

• Drama derslerinde, fiziksel mekan yetersizliği ve araç/gereç temininin zor olması gibi çeşitli sorunlarla karşılaşmaktadır.

Yaratıcılığı geliştiren etkili bir yöntem ve yaratıcı bireyi yetiştiren başlı başına bir eğitim alanı olan drama eğitimi (Güven, 2003), yeterli fiziki şartlara sahip ortamlarda gerçekleştirilmelidir.

• Drama derslerinin yararları ile ilgili kazanımlar iyi düzeydedir.

• Öğretmen adaylarının drama dersine ilişkin “kişisel özelliklerini bilme düzeyleri”, “gerekli bulma düzeyleri”nden düşük bulunmuştur.

Gürol (2002)’ye göre eğitici drama; önceden belirlenmiş açık ve net eğitim amaçları olan, tüm çocukların kendi öğretmenleri ile birlikte daha çok büyük motor

OKUL ÖNCESİ ÖĞRETMEN ADAYLARININ DRAMA EĞİTİMİ YETERLİLİK DÜZEYLERİNİN BELİRLENMESİ

hareketlerle yaptıkları, ifade etmeye, rol oynamaya, canlandırmaya ve tartışmaya dayalı grup etkinlikleridir. Eğitsel drama, yaratıcı drama ve psikodramayı da belirli oranlarda içerir. Çünkü eğitsel drama, çocuğun psikolojik yapı ve psikolojik yaşantılar konusunda bilinçlenmesini de, özel bir yetenek olarak yaratıcılığı kazanmasını da amaçlamaktadır.

Ortaya çıkan sonuçlara göre şu önerilerde bulunulabilir:

- Drama eğitimi veren kişilerin mutlaka alanlarında uzman olması gerekmektedir. Çünkü alanında uzman olmayan kişiler tarafından verilecek drama eğitiminin yarardan çok çocuklara zarar vereceği unutulmamalıdır.
- Okul öncesi çocuklarına drama eğitimi verilirken yaş grupları, gelişimsel özellikleri, dikkat süreleri göz önünde bulundurulmalı ve drama planları buna göre hazırlanmalıdır.
- Drama yönteminin en iyi şekilde uygulanabilmesi ve iyi bir verimin alınabilmesi için üniversitelerde “Drama Öğretmenliği Bölümü” açılmalı ve drama derslerini sadece bu kişiler vermelidir.
- Drama çalışmalarında uygulamaya ağırlık verilmelidir.
- Not odaklı olmayan drama dersinin işlenmesi için özen gösterilmelidir.
- Üniversitelerde drama dersinde kullanılacak araç/gereçler için ayrı bütçeler ayrılmalı, drama araç/gereç odaları ve drama derslikleri yapılmalıdır.
- Drama ile ilgili öğretmen adaylarına yönelik konferans, seminer gibi etkinlikler düzenlenmelidir.

6. KAYNAKÇA

- Akoğuz, Mete. (2002), *İletişim Becerilerinin Geliştirilmesinde Yaratıcı Dramanın Etkisi*, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara.
- Aral Neriman, Köksal Akyol Aysel, Çakmak Aygen (2007) “Okul Öncesi Öğretmen Adaylarının Yaratıcılıkları Üzerinde Drama Eğitiminin Etkisinin İncelenmesi” *Uluslararası Öğretmen Yetiştirme Politikaları ve Sorunları Sempozyumu*, Bakü, 12-14 Mayıs 2007. (*Uluslararası Öğretmen Yetiştirme Politikaları ve Sorunları Sempozyumu Bildirileri*, Tika, Ankara, s.149-153)
- Cömertpay, Binnur. (2006), *Dramanın 5-6 Yaş Grubu Çocuklarının Dil Edinimine Etkisi*, Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Adana.
- Cormack, Rumiana. (2004), *Creative Drama in Writing Process: The Impact on Elementary Students' Short Story*, University of Northern British Columbia Unpublished Master Thesis, Canada.

Tarkan YAZICI, Özlem DEMİROĞLU

- Çalışkan, N. ve Karadağ, E. (2005), “Dramada Beden Dili”, *Gazi Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, Sayı: 2, Ankara
- Ekiz, Durmuş. (2003), *Eğitimde Araştırma Yöntem ve Metodlarına Giriş: Nitel, Nicel ve Eleştirel Kuram Metodolojiler*, Anı Yayıncılık, Ankara.
- Erdoğan, Serap. (2006), *Altı Yaş Grubu Çocuklarına Drama Yöntemi ile Verilen Matematik Eğitiminin Matematik Yeteneğine Etkisinin İncelenmesi*, Ankara Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara.
- Goetz, Titz. (1997), *Creative Drama and Early Literacy*, The Catholic University of America Elementary Education Unpublished Master Thesis, Washington.
- Gürol, Aysun. (2002), *Okul Öncesi Eğitim Öğretmenleri İle Okul Öncesi Öğretmen Adaylarının Eğitimde Dramaya İlişkin Kendilerini Yeterli Bulma Düzeylerinin Belirlenmesi*, Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmamış Doktora Tezi, Elazığ.
- Güven, İsmail. (2003), “Çocukta Yaratıcılık ve Drama”, *Okulöncesinde Toplumsal Yaşam ve Drama. Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Okulöncesi Öğretmenliği Lisans Programı*, (Editör) Ali Öztürk, Anadolu Üniversitesi Yayınları, Eskişehir, s.199-212.
- Kaaland-Wells, Christie. (1993), *Classroom Teachers’ Perception and Use of Creative Drama*. University of Washington Unpublished PhD Thesis, Washington.
- Kaf, Özlem. (1999), *Hayat Bilgisi Dersinde Bazı Sosyal Becerilerin Kazandırılmasında Yaratıcı Drama Yönteminin Etkisi*, Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Adana.
- Kılıç, I. ve Yazıcı, T. (2012), “Study of Job Satisfaction and Professional Exhaustion of Music Teachers in Fine Arts and Sport High Schools in Terms of Some Variables”. *e-Journal of New World Sciences Academy*, Sayı: 2, Elazığ
- Morgül, Mahiye. (1995), *Yaratıcı Drama İle Oynayarak Yaşayarak Öğren: 2-6 Yaş Çocukları İçin*, YA-PA Yayınları, İstanbul.
- Ölekli, Nilay. (2009), *5-6 Yaş Çocuklarında Matematiksel Şekil Algısı ve Sayı Kavramının Gelişiminde Drama Yönteminin Etkisi*, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Konya.
- Ömeroğlu Esra, Turla Ayşe, Kandır Adalet, Ersoy Özlem, Şahin Tezel Fatma (2010), *Okul Öncesi Eğitimde Drama, Teoriden Uygulamaya*, 5. Baskı, Kök Yayıncılık, Ankara.
- Sedef, Aslı. (2012), *Yaratıcı Drama Etkinliklerinin İlköğretim 7. Sınıf Öğrencilerinin Bilimsel Süreç Becerilerine, Bilimsel Yaratıcılıklarına ve*

OKUL ÖNCESİ ÖĞRETMEN ADAYLARININ DRAMA EĞİTİMİ YETERLİLİK DÜZEYLERİNİN BELİRLENMESİ

Özdüzenlemelerine Etkisi, Pamukkale Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Denizli.

Sütcü, Zeynep. (2006), *Drama Eğitiminin Okul Öncesi Eğitime Devam Eden Altı Yaş Grubundaki Çocukların Beslenme Alışkanlıklarına Etkisinin Analizi*, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Konya.

Öztürk, Ali. (2011), *Okul Öncesinde Drama*, Anadolu Üniversitesi Web-Ofset, Eskişehir.

Rowland, Grace Edna. (2002), “*Every Child Needs Self-Esteem: Creative Drama Builds Self-Confidence Through Self Expression*”, Dissertation Abstracts International Section A: Humanities and Social Sciences.

Tanrıverdi, Özge. (2012), *Yaratıcı Drama Yöntemi İle Verilen Eğitimin Okul Öncesi Öğrencilerinin Çevre Farkındalığına Etkisi*, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Muğla.

Ulutaş, Ayşegül. (Bahar 2011), “Okul Öncesi Dönemde Drama ve Oyunun Önemi”, *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, S.6, s. 233-242.

Üstündağ, Tülay. (2001), *Yaratıcı Drama Öğretmenimin Günlüğü*. Pegem Akademi Yayıncılık, Ankara.

Yazıcı, Tarkan. (Bahar 2012), “İlköğretim Müzik Dersinin Uygulanmasında Karşılaşılan Sorunların Öğretmen Görüşleri Açısından Değerlendirilmesi (Trabzon İli Örneği)”, *Ç. Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, S.1, s. 185-200.

Yıldırım, Yakup. (2011), *Okul Öncesi Eğitimi Öğretmen Adaylarının Yaratıcı Drama Dersine İlişkin Tutumlarının İncelenmesi*, Selçuk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Konya.